

je bio određen.“ (str. 210.) Među istaknute jezikoslovce svoga vremena autor u knjizi navodi i Stjepana Ivšića. Iako pripadnik mladogramatičarske škole u svom je radu bio i strukturalist. „Težio je da otkrije sustav pa se može reći da je bio preteča strukturalizma i sam da je bio strukturalist, samo što je to došlo do izražaja u područjima gdje je davao cjelovite radove, npr. u dijalektologiji, a ne u suvremenom hrvatskom književnom jeziku.“ (str. 221.) Veliki je prinos hrvatskoj filologiji dao i kao urednik časopisa Hrvatski jezik.

PETI HRVATSKI SLAVISTIČKI KONGRES

hrvatski slavistički odbor Hrvatskoga filološkog društva i Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci organizatorima su Petoga hrvatskoga slavističkoga kongresa koji je u Rijeci održan od 7. do 11. rujna ove godine. Predsjednica je Organizacijskoga odbora Marija Turk.

Važnost i vrijednost cijeloga projekta potvrđuje i činjenica da se ovogodišnji Kongres odvijao pod pokroviteljstvom Luke Bebića, predsjednika Hrvatskoga sabora.

Taj iznimno važan filološki događaj, koji je i ovaj put okupio priznate znanstvenike iz domovine i svijeta – nešto više od 200 sudionika, u prvom je svom danu svečano započeo plenarnim izlaganjima Ive Lukežić, Jána Jankovića i Danijele Bačić-Karković.

Iva Lukežić u izlaganju naslovljenom Hrvatski u aktualnome lingvističkom i izvanjezičnom kontekstu razlučila je i razgraničila dva poimanja *hrvatskoga* kao jezičnoga entiteta – kroatističkoga i serbokroatističkoga – u jezikoslovnoj znanosti i praksi od sredine 19. stoljeća pa sve do suvremenosti. Ján Janković u izlaganju je Teze istraživanja legende o Zrinskom u hrvatsko-slovačkom

Knjiga Hrvatski jezik slavonskih pisaca Stjepana Babića iscrpnom jezičnom analizom tekstova pokazuje uključenost slavonskih pisaca u povijesni slijed razvoja hrvatskoga književnog jezika. Otrgnuvši mnoge Slavonce spomenute u knjizi zaboravu, u mnogima otkrivši ili potvrdivši neospornu zaslugu u oblikovanju hrvatskoga književnog jezika, autor Stjepan Babić knjigu na dar daje svim čitateljima, a ponajprije svojim slavonskim zavičajnicima!

Lidija Bakota

kontekstu potvrdio drevne i tradicionalno dobre slovačko-hrvatske veze temeljene ne samo na genetskoj srodnosti dvaju jezika, na zajedničkim sudbinama i nedvojbenim simpatijama, već i na povijesnim osobama koje na simboličan način potvrđuju naznačenu uzajamnost, a među kojima je svakako i legendarni grof Nikola Šubić Zrinski koji je u kontekstu slavenske, ponajprije slovačko-hrvatske srodnosti, bio shvaćen kao zajednički junak. Danijela Bačić-Karković svojim plenarnim izlaganjem Od dekonstrukcije do rekonstrukcije ili od Kamova do Fabrija i dalje, čini na osobit način uvod u rad VI. sekcije Kongresa koja je u cjelini posvećena Janku Poliću Kamovu i 100. obljetnici njegove smrti, tematizirajući istodobno odnos staro/novo kao i revidiranje kritičkih pristupa u književnim kretanjima.

Prvi su dan Kongresa svečano uručene i tri nagrade: Josipu Siliću, jezikoslovnomu kraotistu dodijeljena je Nagrada Stjepana Ivšića, Viktoru Žmegaču književnoznanstvenomu teoretičaru i književnomu povjesničaru, dodijeljena je Nagrada Antuna Barca, a mađarskom slavistu, Istvánu Nyomárkayu Nagrada Vatroslava Jagića.

Drugi je radni dan nastavljen izlaganjima u prijedpodnevnim i poslijepodnevnim sekcijama tematski podijeljenima u sedam

cjelina: Hrvatskoglagoljska i paleoslavistička problematika, Slavenski kontekst hrvatskoga jezika, Čakavska sastavnica hrvatskoga jezika, književnosti i kulture, Kodificiranje i kultiviranje hrvatskoga jezika u 20. stoljeću, *Visoko* i *nisko* u hrvatskoj književnosti i kulturi, Konstrukcija i de(kon)strukcija kanona (povodom 100. obljetnice smrti Janka Polića Kamova), Hrvatski jezik i književnost u nastavi.

Organizacijski je odbor 9. rujna svim sudionicima Kongresa upričio cjelodnevni izlet na otok Krk pa se radni dio Kongresa nastavio 10. rujna izlaganjima u prijedpodnevnim sekcijama. Na temelju izlaganja i rasprava u sedmoj sekciji Hrvatski jezik i književnost u nastavi na završetku su Kongresa istaknuti i prijedlozi kongresnih zaključaka:¹

1. Predloženo je da se ponovno razmotre zaključci s prošloga Četvrtoga slavističkoga kongresa u kojima se izražava protivljenje smanjenju broja sati hrvatskoga jezika u osnovnoj školi, budući da se do danas u svezi s tim nije ništa poduzelo.
2. Zabrinjava zanemarivanje stavova kroatističke struke u oblikovanju suvremenog obrazovnog nazivlja, o čemu osobito svjedoči nedavno donošenje Nacionalnog okvirnog *kurikuluma* (umjesto *kurikula* ili *uputnika*). U vezi s tim podupiru se stavovi Vijeća za normu hrvatskoga standardnog jezika koje je donijelo odluku da bi se trebao upotrijebiti naziv *uputnik* ili *kurikul*, a nikako *kurikulum* te se predlaže da se s tim nazivljem usklade svi dokumenti koji se odnose na školstvo, odgoj i obrazovanje.
3. Predlaže se žurno organiziranje savjetovanja o uporabi nazivlja u odgoju i obrazovanju, osobito onoga koje se odnosi na

hrvatski jezik i književnost u nastavi i pripadajuću udžbeničku literaturu.

4. Zabrinjava stanje koje vlada u uporabi hrvatskoga standardnog jezika u osnovnoj i srednjoj školi. Preporuka ministrane rješava pitanje pravopisa. Predlaže se da se donesu jasnije odredbe koje će odati zbunjenost i nesigurnost u razvijanju jezičnih djelatnosti (vještina), osobito govorenja i pisanja, tijekom obveznoga školovanja.
5. Podržava se udio dijalekatnih sadržaja u odgojno-obrazovnome procesu u skladu s očuvanjem hrvatskoga identiteta, ali se predlaže da primjena bude u povezana s podučavanjem i učenjem standardnoga jezika u redovnoj nastavi. Za opširnije i dublje bavljenje tim sadržajima prikladniji su izvannastavni oblici učenja i poučavanja (primjerice filološke družine). Podržava se objavljivanje prikladne udžbeničke literature poput zavičajnih čitanki i sličnih izdanja.
6. Predlaže se veća povezanost i suradnja između matične kroatistike i inozemnih lektorata i katedara hrvatskoga jezika, kao i veću povezanost među stručnjacima različitih profila koji se bave različitim pitanjima učenja i poučavanja hrvatskoga jezika i književnosti.

Peti je hrvatski slavistički kongres obilježen iznimno dobrom organizacijom u cijelosti. Pred hrvatsku je i svjetsku, ponajprije slavističku, filološku znanost podastro iznimno važne znanstvene prinose, ali i bio smjernicom za sva preostala otvorena pitanja. Tom otvorenošću prema novim znanstvenim spoznajama svakako je ostvario danu mu važnu društvenu i znanstvenu ulogu.

Jadranka Mlikota

¹ Za radnu inačicu Zaključaka zahvalnost dugujem Karol Visinko koja mi je omogućila da i u toj inačici budu predstavljeni čitateljima Jezika. Naime, Organizacijski se odbor upravo u trenutku objavljivanja ovoga Jezikova broja trebao sastati kako bi donio konačne Zaključke.